

KAYSERİ SANAYİ ODASI

AZERBAYCAN ÜLKE RAPORU

17 Ağustos 2017

Kocasinan Bulvarı No: 161 Kocasinan 38110 Kayseri / TÜRKİYE
Tel: +90 (352) 245 10 50 Fax: +90 (352) 245 10 40

e-mail: info@kayso.org.tr

www.kayso.org.tr

AZERBAJYCAN

Ülke Raporu

Resmi Adı : Azerbaycan Cumhuriyeti

Yönetim Biçimi : Parlamenter Cumhuriyet

Cumhurbaşkanı : İlham Aliyev

Başkent : Bakü

Nüfus : 9.872.765 (*Temmuz 2016 verileri*)

Nüfusun Etnik Dağılımı: %91,6 Azeri, %2 Dağıstan, %1,3 Rus, %1,3 Ermeni, %3,8 Diğer.

Din : % 96,9 Müslüman, % 3 Hristiyan, % 0,1 Diğer.

Diller : %92,5 Resmi dil olan Azeri, % 1,4 Rusça, % 1,4 Ermenice, % 4,7 Diğer.

GSYİH– Satın Alma Gücü Paritesi : 165,5 milyar \$ (*2016 verileri*)

Reel Büyüme Oranı: % -3,8 (*2016 verileri*)

Sektörel Bileşim: % 7,2 Tarım, % 49,6 Endüstri, % 43,3 Hizmet (*2016 verileri*)

Enflasyon Oranı: % 12,4 (*2016 verileri*)

İş Gücü : 4,97 milyon (*2016 verileri*)

Sektörel İşgücü Dağılımı: % 37 Tarım, % 14,3 Endüstri, % 48,9 Hizmet.

İşsizlik Oranı : % 5 (*2016 verileri*)

Endüstri : Petrol ve doğal gaz, petrol ürünleri, petrol sahası ekipmanı, çelik, demir cevheri, çimento, kimya ve petrokimya, tekstil.

Endüstrinin Büyüme Oranı: % - 0,4 (*2016 verileri*)

Tarım Ürünleri : Meyve, sebze, tahıl, pirinç, üzüm, çay, pamuk, tütün, hayvancılık.

İhracat : 12,48 milyar \$ (*2016 verileri*)

İhracat Ürünleri : % 90 petrol ve gaz, makine, pamuk, gıda maddeleri.

İhracat Ortakları: % 19,7 İtalya, % 10,7 Almanya, % 7,5 Fransa, % 7 İsrail, % 4,8 Çek Cumhuriyeti, % 4,2 Endonezya.

İthalat : 8,532 milyar \$ (*2016 verileri*)

İthalat Ürünleri : Makine ve ekipmanlar, gıda maddeleri, metaller, kimyasallar.

İthalat Ortakları : % 15,6 Rusya, % 12,7 Türkiye, %9,2 ABD, % 7,5 Almanya, %6,4 İtalya, % 6,1 Japonya, % 6 İngiltere, % 5,6. (*2015 verileri*)

Dış Borç Tutarı : \$ 12,65 milyar (*31 Aralık 2016 verileri*)

Para Birimi : Azerbaycan manatı (AZN)

Doğal Kaynakları: Petrol, doğal gaz, demir cevheri, demir dışı metaller, boksit.

TÜRKİYE – AZERBAYCAN DIŞ TİCARET VERİLERİ

Türkiye'nin Azerbaycan'a ihracatı 2016 : 1.285.127.000 \$

2016 yılında Azerbaycan ülkemizden en çok ihracat yapılan ülkeler arasında 25'nci sırada yer almaktadır.

2015 Yılına Göre İhracattaki Azalış : % - 32,31 (2015 İhr: 1.898.520.000\$)

Türkiye'nin Azerbaycan'dan İthalatı 2016 : 278.131.000 \$

2016 yılında Azerbaycan ülkemizden en çok ithalat yapılan ülkeler arasında 61'inci sırada yer almaktadır.

2015 Yılına Göre İthalattaki Artış : % + 19,69 (2015 İtl: 232.376.000 \$)

KAYSERİ AZERBAYCAN DIŞ TİCARET VERİLERİ

KAYSO verilerine göre 2016 yılında Odamız üyesi firmalar Azerbaycan'a **15.984.882 FOB \$** lık ihracat gerçekleştirmiştir. Azerbaycan Kayseri'den en çok ihracat yapılan ülkeler arasında **26'ncı** sırada yer almaktadır.

İHRAÇ EDİLEN ÜRÜN GRUPLARI	İHRACAT İÇİNDEKİ PAYI (%)
Mobilya (Koltuk, Kanepeler, Oturma Grubu, Büro Mobilyaları ...)	32,75
Elektrikli Ev Aletleri (Elektrikli Fırın, Ocak, Soba, Barbekü,...)	26,20
Demir-Çelikten Mamül Eşya (Kablo, İletkenler...)	21,26
Tekstil (Yatak Kumaşı, Döşemelik Kumaş, Halı, Keçe, Vatka ...)	10,35
Kimyasal Plastik Ürünler (Plastik Boru, Plastik Eşya ...)	3,47
Çelik Kapı (Çelik Kapı ve Mamulleri...)	2,35
Diğer (Cam ve Cam Ürünleri, ..)	1,86
Gıda (Bisküvi, Şeker...)	1,77

Türkiye - Azerbaycan Siyasi İliŐkileri

Türkiye, 30 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını ilan eden Azerbaycan Cumhuriyeti'ni 9 Kasım 1991'de tanıyan ilk devlet olmuştur. Diplomatik iliŐkiler 14 Ocak 1992'de kurulmuŐ ve Bakü'de Başkonsolosluk olarak görev yapmakta olan temsilciliğimiz Büyükelçilik düzeyine yükseltilmiŐtir. Azerbaycan'da ayrıca Nahçıvan ve Gence Başkonsolosluklarımız faaliyet göstermektedir. Azerbaycan'ın ise Ankara'daki Büyükelçiliğinin yanısıra İstanbul ve Kars'ta da Başkonsoloslukları bulunmaktadır.

Türkiye'nin Azerbaycan'la iliŐkileri çok boyutlu ve stratejik düzeydedir. Yoğun şekilde devam eden karşılıklı üst düzey ziyaretler, iliŐkilerin arkasındaki en önemli itici güçtür. İki ülke devlet yetkililerinin göreve geldikten veya sembolik önemi haiz gelişmelerin ardından diğer ülkeyi öncelikli olarak ziyaret etmeleri şeklinde bir gelenek yerleŐmiŐtir.

İkili iliŐkilerin daha da güçlendirilmesi amacıyla 2010 yılında Cumhurbaşkanları düzeyinde Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) mekanizması tesis edilmiŐtir. YDSK Őu ana dek beŐ defa toplanmış olup, beŐinci toplantı 15 Mart 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Azerbaycan ile tesis edilen Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan, Türkiye-Azerbaycan-İran ve Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan üçlü toplantıları, bölgesel istikrar, barıŐ ve refaha katkı sağlayan önemli mekanizmalardır. Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan ile Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan üçlü toplantı süreçleri Cumhurbaşkanları seviyesine de çıkartılmıŐtır.

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki tek kara bağlantısını oluŐturan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti, ülkemizin Azerbaycan'la ikili iliŐkileri açısından ayrı bir yer tutmaktadır. Ermenistan, İran ve Türkiye arasında kalan ve Azerbaycan'dan fiziken ayrı olan, tarihte "Türk Kapısı" olarak da tasvir edilegelen Nahçıvan, Azerbaycan halkı ile doğrudan bağlantı noktamızı oluŐturmaktadır.

Ülkemiz, Yukarı Karabaė ihtilafının Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü ve egemenliğı içerisinde, barıŐçıl yollarla biran önce çözüme kavuŐturulması için çaba sarfetmektedir. Bu çerçevede, AGİT Minsk Grubu'nun bir üyesi olarak, girişimlerini sürdürmekte ve özellikle Nisan 2016'da temas hattında ve Azerbaycan-Ermenistan sınırının belirli kesimlerinde yaŐanan Őiddetli çatıŐmalar ve can kayıpları ertesinde endiŐelerini ve müzakerelere hız verilmesi yönündeki çağrısını her fırsatta dile getirmektedir.

Azerbaycan'ın Ekonomisi

Azerbaycan ekonomisinde petrol-doğalgaz sektörü temel bir rol oynamaktadır. Azerbaycan'ın 2010 yılı Gayrisafi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) 41,6 milyar Manat (yaklaşık 52 milyar dolar) olarak gerçekleşmiştir. Kişi başına GSYİH 2010 yılında 5.797 dolar olarak gerçekleşmiştir.

Resmi verilere göre sanayi sektörünün GSYİH'daki payı yüzde 52,6'dır ve ülkede 27,4 milyar Manat'lık sanayi üretimi gerçekleştirilmiştir. Üretimin yüzde 75,8'i madencilik sahasındadır.

2010 yılında Azerbaycan'da 50,8 milyon ton petrol, 27 milyar metreküp doğalgaz üretilmiştir. Azerbaycan 2010 yılında 42,5 milyon ton petrol ihraç etmiştir.

Bu bağlamda 2010 Ocak-Aralık döneminde Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Hattından sevkedilen petrol miktarı 37 milyon ton, Ceyhan limanından dünya pazarlarına gönderilen petrolün miktarı ise 37,3 milyon olmuştur.

2009 yılında yüzde 9 oranında büyüyen Azerbaycan ekonomisi 2010 yılında yüzde 5 oranında büyümüş, 2009 yılında yüzde 1,5 seviyesinde olan enflasyon oranı ise 2010 yılında yüzde 5,7'ye yükselmiştir.

Azerbaycan'ın Siyasi Görünümü

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılmaya başlamasıyla birlikte, 30 Ağustos 1991 tarihinde Azerbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Yüksek Meclisi bağımsızlık kararı almış, bu karar 18 Ekim 1991 tarihinde yürürlüğe konmuştur.

Ülkede, 66 rayon (vilayet) ve bir özerk cumhuriyetten (Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti) oluşan bir idari yapılanma mevcuttur.

Azerbaycan Cumhuriyeti, 12 Kasım 1995 tarihinde referandum yoluyla kabul edilen Anayasa ile yönetilmektedir. Azerbaycan Anayasası'na göre Azerbaycan devleti demokratik, laik ve üniter bir Cumhuriyet'tir. Azerbaycan yönetiminde kuvvetler ayrılığı prensibi benimsenmiş olup; yasama yetkisi Milli Meclis'e, yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına, yargı yetkisi ise mahkemelere aittir.

Azerbaycan Anayasası'nın 29 maddesinde toplam 44 deđiŐiklik yapılmasını içeren anayasa deđiŐiklik paketi 26 Eylül 2016 tarihinde referanduma sunulmuŐ ve tamamı kabul edilmiŐtir. Böylece, Cumhurbaşkanı'nın görev süresi 5 yıldan 7 yıla uzatılmıŐ, ayrıca Cumhurbaşkanı Yardımcısı kadrosu ihdas edilmiŐtir.

Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanı tarafından atanmakta ve Milli Meclis tarafından onaylanmaktadır. Azerbaycan Milli Meclisi'nde 125 üye bulunmakta olup, milletvekilleri beŐ yıl için seçilmekte-dirler.

2013 yılında yapılan seçimlerde İlham Aliyev geçerli oyların yaklaşık %85'ini alarak üçüncü kez Cumhurbaşkanı'na seçilmiŐtir.

1 Kasım 2015 tarihinde gerçekleŐtirilen parlamento seçimleri sonucunda, 7 Kasım 2010'da gerçekleŐtirilen bir önceki seçimdeki tablo esasen deđiŐmemiŐ, iktidarda bulunan ve Cumhurbaşkanı Aliyev'in Genel Başkanı olduğu Yeni Azerbaycan Partisi'nden 72 milletvekili, diğer partilerden 12 milletvekili ile 41 bağımsız üye Milli Meclis'e girmiŐtir. Müteakip parlamento seçimleri Kasım 2020'de düzenlenecektir.

Azerbaycan'a ait Yukarı Karabađ ve çevresindeki 7 rayon (Azerbaycan topraklarının yaklaşık % 20'si) 1992 yılından bu yana Ermenistan iŐgali altında bulunmaktadır. Türkiye, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü ve egemenliğini savunmaktadır.

Mevcut ateŐkese rağmen, Ermenistan'ın artan ateŐkes ihlalleri Nisan 2016'da temas hattında ve Azerbaycan-Ermenistan sınırının belirli kesimlerinde 1994 yılından bu yana en Őiddetli çatıŐmaların yaŐanmasına neden olmuştur.